Zápis z pracovní skupiny pro analytické zpracování

Praha, NK ČR, dne 23. března 2015

Přítomni: dle prezenční listiny

Program:

Prezentace změn v pravidlech v souvislosti s přechodem na RDA a MARC 21

Minimální a doporučený záznam

Různé

1) Prezentace změn v pravidlech v souvislosti s přechodem na RDA a MARC 21

Prezentace jsou vystaveny na stránkách Katalogizační politiky v části věnované pravidlům RDA:

Katalogizační pravidla RDA (metodiky, instrukce, atd.)

Obecné doporučení: doporučení pro analytické zpracování by neměla být – v případě údajů používaných při katalogizaci obecně – v rozporu s pokyny používanými katalogizátory monografických publikací a pokračujících zdrojů.

2) Projednání a schválení Minimálního a Doporučeného záznamu pro Souborný katalog

Byla potvrzena potřeba stanovení minimálního záznamu a doporučeného záznamu RDA/MARC 21. pro oblast analytického zpracování. Minimální záznam by měl být předpokladem přijetí další knihovny do kooperačního systému. Doporučená úroveň představuje rozsah zpracování stávajících členů kooperačního systému.

Minimální i doporučený záznam pro analytické zpracování budou vystaveny na stránkách RDA.

3) Pole 336-338

Proběhla diskuse k nutnosti používání polí 336-338 v záznamu analytické bibliografie.

L. Maixnerová zmiňovala, že u zahraniční lékařské článkové bibliografie nebyla RDA implementována. Příklad z portálu finna.fi pro změnu ukazuje implementaci nezahrnující core element – pole 338, na rozdíl od polí 336 a 337.

Pole 338 je tzv. core element RDA, v záznamu by tedy mělo být povinně. Pole 336 je schváleno u ostatních druhů dokumentů jako povinné na minimální úrovni, pole 337 na doporučené úrovni záznamu. Vzhledem k obsahu ANL bude obsahem prvního výskytu 336 vždy „text“, v poli 338 bude v případě tištěných článků nejčastěji „svazek“*. Nepovinnost 336-338 by mohla být komplikací tam, kde se články nepopisují v samostatné bázi specializovanými pracovníky. V průběhu diskuse byl většinou odmítnut zápis podmíněný druhem zdroje (jen v případě elektronického zdroje). Nakonec došlo k hlasování, výsledek byl ve prospěch použití polí 336-338 obdobné jako u jiných druhů dokumentů.

**Dodatečná vysvětlivka*

***Pole 338 obsahuje popis NOSIČE** - tj. toho, na čem je obsah uložen. Tedy jestli text (mapa, obraz, notový záznam, atd.) z pole 336 je umístěn online, na svazku, na jiném médiu, které se zde specifikuje... Pro tištené textové pokračující zdroje (noviny, časopisy) se doporučuje „svazek“.*

4) Pole 245, 700 – maximální počet autorů

U některých odborných článků bývá uváděno takové množství autorů, že často přesahuje možnosti systémů - není možné tolik údajů zapsat a uložit; je tu i otázka účelnosti takového zápisu, kdy by bylo v záznamu uvedeno i více než 100 osob s autorskou odpovědností.

Pracovní skupina nepovažuje za praktické stanovovat přesný počet autorů, od kterého by už nebylo nutné uvádět všechny. Proto vydává jen obecné doporučení: pro analytickou bibliografii je možné v případě příliš vysokého počtu osob s autorskou odpovědností neuvádět v záznamu všechny.

Vždy se ale musí v poli 245 a v poli 100 zapisovat ten z tvůrců (=hlavních autorů), který je na prameni popisu nejvýrazněji uveden; není-li žádný zvýrazněn, tak první uvedený.

5) Recenze (pole 787)

K diskusi byl předložen materiál D. Kindla k některým problémům při popisu recenzí. Problematika se bude řešit samostatně e-mailem.

6) Články nemající vlastní název – způsob doplňování názvu katalogizátorem; zejména v návaznosti na praxi kombinace dodaného názvu článku s názvem rubriky

K diskusi byl předložen materiál D. Kindla. Problematika se bude řešit samostatně e-mailem.

7) Minimální záznam – pole 072, 080, 650

Návrh minimálního záznamu obsahoval povinnost uvádět BUĎTO pole 072 NEBO pole 080. Vzhledem k tomu, že Lékařská knihovna v řadě záznamů získávaných z jiných zdrojů a zasílaných do SKC tato pole nemá, navrhl D.Kindl jako třetí možnost uvádět pole 650. M. Balíková s návrhem souhlasila, Pracovní skupina tuto variantu odhlasovala.

Znamená to tedy, že minimální záznam pro analytický popis, zasílaný do Souborného katalogu, musí obsahovat **buďto pole 072, nebo pole 080, nebo pole 650**.

Při přidělování skupin Konspektu jednotlivým článkům daného periodika se doporučuje přihlížet ke skupině Konspektu přidělené zdrojovému dokumentu, tj. danému periodiku.

8) Pole 773 (zdrojový dokument)

Způsob zápisu v tomto poli je z velké části popsán v materiálu publikovaném 7.9.2012:

Otázka zdrojového dokumentu není v pravidlech RDA řešena (výslovně je to uvedeno i v mapování na stránkách RDA Toolkitu).

Vzhledem k tomu, že se jedná v podstatě o citaci, bude v tomto poli ve většině oblastí zachována stávající praxe zkracování údajů v poli 773 (viz materiál k poli).

Problematická může být se zavedením pravidel RDA otázka zápisu jmen nakladatelů v podpoli $d. (Podle RDA bude jméno nakladatele v poli 264 zapsané přesně tak, jak je na prameni popisu, tedy např. včetně jména majitele nakladatelství, zkratek typu „n.p.“, „s.r.o.“ apod.)

- Podle dosavadní praxe pole 773 počítá se zápisem nejkratší varianty jména nakladatele, odpovídá to i citační normě ISO 690.

- Podle formátu MARC 21 by měly být údaje v podpoli $d uváděné shodně s nakladatelskými údaji ve zdrojovém dokumentu. Pro tuto variantu hovoří i situace, kdy v některých systémech je obsah podpolí validován s podpoli v záznamu zdrojového dokumentu.

Prozatím Pracovní skupina doporučuje zůstat u stávajícího způsobu zápisu a v praxi budeme sledovat možné problémy (pravděpodobně se nebude jednat o častý případ).

Zápis: Lichtenbergová, Příbylová, Balíková